C/2025/2005

2025.4.30.

Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleménye

A nők elleni erőszak mint emberi jogi kérdés: az Unió-szerte hozott intézkedések aktuális állása

(saját kezdeményezésű vélemény)

(C/2025/2005)

Előadó: **José Antonio MORENO DÍAZ**

Társelőadó: **Dovilė JUODKAITĖ**

Tanácsadó:	Lidia FERNANDEZ MONTES (a II. Csoport előadójának felkérésére) Ugnė GRIGAITĖ (a III. Csoporthoz tartozó társelőadó felkérésére) Laura NUÑO GÓMEZ (a II. Csoport felkérésére)
Közgyűlési határozat:	2024.1.18.
Jogalap:	eljárási szabályzat 52. cikk (2) bekezdés
Illetékes szekció:	Foglalkoztatás- és szociálpolitika, uniós polgárság szekció
Elfogadás a szekcióülésen:	2025.2.4.
Elfogadás a plenáris ülésen:	2025.2.26.
Plenáris ülésszak száma:	594.
A szavazás eredménye: (mellette/ellene/tartózkodott)	155/2/6

1. Következtetések és ajánlások

1.1. A nők és lányok elleni erőszak emberi jogi jogsértés és a nemi alapú megkülönböztetés egyik legszívósabb formája. Az Egészségügyi Világszervezet (WHO) jelentése szerint globális szinten a nők mintegy 30 %-a szembesül életében partnerkapcsolati erőszakkal.

1.2. A nők ellen – különösen a családi vagy házastársi kapcsolatokban elkövetett – bárminemű erőszak jelentős közegészségügyi és klinikai egészségügyi gondot jelent, és súlyosan sérti a nők emberi jogait.

1.3. Az EGSZB úgy véli, hogy e problémával a lehető legsürgősebben foglalkozni kell, és kéri, hogy ratifikálják és hajtsák végre a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet erőszak és zaklatás elleni 190. sz. egyezményét (különösen annak 206. ajánlását), valamint az Európa Tanácsnak a nőkkel szembeni erőszak és a kapcsolati erőszak elleni küzdelemről és azok megelőzéséről szóló egyezményét (isztambuli egyezmény), egyúttal pedig mindkét egyezmény összes tagállamon belüli, illetve maga az EU általi előmozdítását és végrehajtását szorgalmazza.

1.4. Az EGSZB úgy véli, hogy a nőkkel szembeni erőszak és a kapcsolati erőszak elleni küzdelemről szóló (EU) 2024/1385 irányelvnek foglalkoznia kell a nők elleni erőszak minden olyan formájával, amelyre még nem terjed ki, így többek között az intézményi erőszakkal, a prostitúcióval, a kereskedelmi vagy kizsákmányolási célú pornográfiával, a reproduktív kizsákmányolással, a helyettes erőszakkal, a vegyi anyagokkal történő befolyásolással és az utcai zaklatással, valamint a szexuális és nemi alapú zaklatással és a fogyatékossággal élő nők kényszersterilizálásával.

1.5. Az EGSZB úgy véli, hogy a szexuális erőszakot és a szexuális kényszerítést az erőszak egyik formájaként bele kell foglalni az irányelvbe, és azt (az isztambuli egyezménnyel összhangban) a beleegyezés hiányára tekintettel bűncselekménnyé kell nyilvánítani. A szexuális erőszakkal összefüggésben meg kell határozni a „beleegyezés” fogalmát. A szexuális erőszak fogalma azon alapszik, hogy történt-e beleegyezés.

1.6. Az EGSZB úgy véli, hogy a nők és lányok elleni erőszakot – beleértve a szexuális kényszerítést is – fel kell venni az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 83. cikkének (1) bekezdésében említett „uniós dimenziójú bűncselekmények” közé.

1.7. Az EGSZB úgy véli, hogy a szociális párbeszédbe, a kollektív tárgyalásokba és a szociális partnerekkel folytatott szükséges tárgyalásokba konkrét intézkedéseket kell beépíteni a nemi alapú erőszak áldozatául esett nők foglalkoztatásának növelése és foglalkoztathatóságának előmozdítása érdekében, ezáltal biztosítva az áldozatok magánéletének jobb védelmét és a biztonságos környezetet minden nő számára, valamint küzdve a munkahelyi szexuális zaklatás ellen.

1.8. Különös figyelmet kell fordítani az etnikai és/vagy kulturális kisebbségekhez tartozó nőkre és lányokra, például a romákra és a migráns nőkre, közülük is különösen a szabálytalan adminisztratív helyzetben lévőkre, és konkrét támogatási intézkedéseket kell végrehajtani, hogy megvédjék őket a rendszerszintű megkülönböztetéssel és az intézményi erőszakkal szemben. Továbbá, ha az ellenük elkövetett bűncselekményeket etnikai hovatartozásuk okán követik el, ezt figyelembe kell venni az elkövetők büntetőeljárás alá vonása során.

1.9. A fogyatékossággal élő nők többszörös és interszekcionális megkülönböztetéssel szembesülnek nemük és fogyatékosságuk miatt egyaránt. Bár a fogyatékossággal élő nők nagyobb valószínűséggel tapasztalnak kapcsolati erőszakot, az irányelv nem írja elő a statisztikai adatok fogyatékosság szerinti bontását, amit pedig bele kell foglalni.

1.10. Az EGSZB aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy az irányelv záró cikkei nem utalnak a kényszersterilizáció büntethetővé tételére. E tekintetben ezt az erőszakot hosszú távú következményekkel járó közegészségügyi problémának kell tekinteni.

1.11. Az EGSZB aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy a prostitúciót alkotó fizikai, lelki és szexuális erőszakot nem sorolják az emberkereskedelem megelőzéséről és az ellene folytatott küzdelemről, valamint az áldozatok védelméről szóló 2011/36/EU irányelvben ([1]) elfogadott irányvonalak mentén a nők elleni erőszak formái közé. Úgy véli továbbá, hogy a lukratív célú terhességet és a reproduktív kizsákmányolást a nők elleni erőszak egyik formájaként kellett volna szerepeltetni az (EU) 2024/1385 irányelvben.

1.12. Az EGSZB aggodalommal jegyzi meg, hogy a terhesség szabad és biztonságos, önkéntes megszakítására vonatkozó korlátozásokat és a nők által (különösen a klinikák közelében) elszenvedett zaklatást nem tekintették a nők elleni erőszak konkrét formáinak.

1.13. Az EGSZB-t mély aggodalommal töltik el azok a nézetek, amelyek tagadják, hogy a nők és lányok elleni erőszak a nemük miatt elkövetett erőszak sajátos formája lenne, és amelyek patriarchális álláspontot képviselnek, különösen a fundamentalista vallási csoportok részéről. Ugyancsak aggodalomra ad okot a szélsőjobboldal tevékenysége, amely támadja a nők és férfiak közötti egyenlőség célkitűzését, és tagadja a nőket és lányokat sújtó strukturális erőszakot és megkülönböztetést, aláásva ezzel az EUMSZ 2. cikkében foglalt értékeket és elveket.

1.14. Az oktatás döntő szerepet játszik a nemi szerepek és sztereotípiák kialakításában, ezért az oktatás minden szakaszában nagyobb hangsúlyt kell helyezni annak megelőző szerepére, ideértve a szexuális nevelést is. Az oktatási közösséget, a különböző civil társadalmi szervezeteket (különösen az emberi jogi és feminista szervezeteket), a szociális partnereket és az érintett közösségeket kifejezetten be kell vonni a nemi alapú erőszak megelőzésére és leküzdésére irányuló intézményi együttműködésbe.

2. **Általános megjegyzések**

2.1. A nők és lányok elleni erőszak emberi jogi jogsértés és a nemi alapú megkülönböztetés egyik legmakacsabb formája: legsúlyosabb és legbrutálisabb esete a nők megölése azért, mert nők, azaz a nőgyilkosság. A statisztikai bontás szerint 10 nőből 2 szenvedett el fizikai és/vagy szexuális erőszakot partnere vagy barátja részéről, 10 nőből 3 pedig rokona vagy családtagja részéről; 20 nőből 10 szembesült már szexuális zaklatással; továbbá az Unióban naponta legalább két nőt gyilkol meg párkapcsolati partnere vagy családtagja.

([1]) HL L 101., 2011.4.15., 1. o.

2.2. A WHO jelentése szerint a nők mintegy 30 %-a szenvedett el élete során partnerkapcsolati erőszakot. A regionális különbségek jelentősek.

2.3. A WHO elismeri, hogy a nők ellen – különösen a családi vagy házastársi kapcsolatok keretében elkövetett – erőszak jelentős közegészségügyi és klinikai egészségügyi gondot jelent, és sérti a nők emberi jogait. Ez a probléma a nők által tapasztalt nemek közötti egyenlőtlenség és megkülönböztetés mértékét is jól tükrözi. Ami az ilyen erőszak fizikai, mentális, szexuális és reproduktív egészségre gyakorolt hatásait illeti, azok a nők egész életére nézve maradandó következményekkel járnak.

2.4. Az EGSZB véleménye szerint feltétlenül és sürgősen foglalkozni kell ezzel a problémával, ezért kéri, hogy valamennyi tagállam ratifikálja és hajtsa végre a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet erőszak és zaklatás elleni egyezményét (190. sz. ILO-egyezmény) és különösen annak erőszakra és zaklatásra vonatkozó 206. ajánlását, valamint az Európa Tanácsnak a nőkkel szembeni erőszak és a kapcsolati erőszak elleni küzdelemről és azok megelőzéséről szóló egyezményét (isztambuli egyezmény), amelyet az összes tagállamban elő kell mozdítani.

2.5. Az EGSZB üdvözli a nőkkel szembeni erőszak és a kapcsolati erőszak elleni küzdelemről szóló, 2024. május 14-i (EU) 2024/1385 európai parlamenti és tanácsi irányelvet ([2]), amely a legátfogóbb jogszabály a nőkkel szembeni erőszak és a kapcsolati erőszak elleni hatékony küzdelem érdekében. Az irányelv uniós szinten büntetendő cselekményeknek nyilvánítja a nők elleni offline és online erőszak bizonyos formáit, és előírja a tagállamok számára, hogy vezessenek be határozott intézkedéseket a megelőzés, a védelem, az igazságszolgáltatáshoz való hozzáférés, a támogatás, a koordináció és a hatóságok közötti együttműködés terén.

2.6. E vélemény fő célja, hogy értékelje az irányelv végleges szövegében azonosított hiányosságokat, és rámutasson a nők és lányok elleni erőszak különböző, az irányelvben nem említett formáira. Olyan perspektívát kíván nyújtani, amely valóban egy a nemi alapú erőszak elleni közös, átfogó politikát mérlegel, az uniós szakpolitikák keretében átfogó és hatékony stratégiát kínálva erre az emberi jogi jogsértésre.

2.7. Az EGSZB úgy véli, hogy az irányelvnek ki kell terjednie a nők elleni erőszak minden olyan formájára, amelyről még nem esett szó, így többek között az intézményi erőszakra, a prostitúcióra, a kereskedelmi vagy kizsákmányolási célú pornográfiára, a reproduktív kizsákmányolásra, a helyettes erőszakra, a vegyi anyagokkal történő befolyásolásra és az utcai zaklatásra, valamint a szexuális és nemi alapú zaklatásra és a fogyatékossággal élő nők kényszersterilizálására.

2.8. Az EGSZB fontosnak tartja az áldozatok magánéletének fokozottabb védelmét, mivel a 20. cikk jelenlegi megfogalmazása sértheti az áldozatok magánéletét és magatartásuk megítéléséhez vezethet, ami másodlagos viktimizációval járhat.

2.9. E tekintetben az EGSZB úgy véli, hogy a szexuális erőszakot és a szexuális kényszerítést az erőszak egyik formájaként bele kell foglalni az irányelvbe, és azt a beleegyezés hiányára tekintettel bűncselekménnyé kell nyilvánítani. Döntő fontosságú, hogy szexuális erőszakkal összefüggésben bevezessék a „beleegyezés” fogalommeghatározását. A szexuális erőszak fogalma azon alapszik, hogy történt-e beleegyezés.

2.10. Az EGSZB úgy véli, hogy a nők és lányok elleni erőszakot – beleértve a szexuális kényszerítést is – fel kell venni az EUMSZ 83. cikkének (1) bekezdésében említett „uniós dimenziójú bűncselekmények” közé.

2.11. Az EGSZB úgy véli továbbá, hogy a szociális párbeszéd, a kollektív tárgyalások és a szociális partnerekkel folytatott szükséges tárgyalások területére konkrét intézkedéseket kell felvenni a nemi alapú erőszak áldozatául esett nők foglalkoztatásának növelése és foglalkoztathatóságának elősegítése érdekében, miközben nagyobb védelmet kell biztosítani az áldozatok magánéletének és a biztonságos, erőszakmentes környezetnek minden nő számára. A munkahelyi szexuális zaklatás elleni küzdelem szintén alapvető fontosságú, ahogyan azt 2007-ben a munkahelyi zaklatásról és erőszakról szóló önálló keretmegállapodás már megfogalmazta ([3]).

([2]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2024/1385 irányelve (2024. május 14.) a nőkkel szembeni erőszak és a kapcsolati erőszak elleni küzdelemről (HL L, 2024/1385, 2024.5.24., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1385/oj).

([3]) https://www.etuc.org/en/framework-agreement-harassment-and-violence-work.

2.12. Különös figyelmet kell fordítani az etnikai és/vagy kulturális kisebbségekhez tartozó nőkre és lányokra, például a romákra és a migráns nőkre, közülük is különösen a szabálytalan adminisztratív helyzetben lévő migráns nőkre, és konkrét támogatási intézkedéseket kell végrehajtani, hogy megvédjék őket a rendszerszintű megkülönböztetéssel és az intézményi erőszakkal szemben. Továbbá, ha az ellenük elkövetett bűncselekményeket etnikai hovatartozásuk okán követik el, ezt figyelembe kell venni az elkövetők büntetőeljárás alá vonása során.

2.13. Az EGSZB úgy véli továbbá, hogy az (EU) 2024/1385 irányelvnek nagyobb hangsúlyt kellett volna helyeznie a fogyatékossággal élő nőkre, és aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy nem történik utalás a kényszersterilizáció büntethetővé tételére.

2.14. A nem, a fogyatékosság és az erőszak között összetett a kapcsolat. A fogyatékossággal élő nők többszörös és interszekcionális megkülönböztetéssel szembesülnek nemük és fogyatékosságuk miatt egyaránt. E kockázatnak leginkább a mentális egészségügyi problémákkal és pszichoszociális és/vagy értelmi fogyatékossággal élő nők vannak kitéve. E tekintetben ezt az erőszakot hosszú távú következményekkel járó közegészségügyi problémának kell tekinteni.

2.15. Világszerte bizonyított, hogy a fogyatékossággal élő nők kétszer–ötször nagyobb valószínűséggel szembesülnek kapcsolati erőszakkal, mint a fogyatékossággal nem rendelkező nők ([4]). Ez messzemenő következményekkel jár a fogyatékossággal élő nők fizikai és mentális egészségére és jóllétére nézve, az irányelvből pedig hiányzik a statisztikai adatok fogyatékosság szerinti bontásának kötelezettsége.

2.16. Az EGSZB aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy a prostitúciót alkotó fizikai, lelki és szexuális erőszakot nem sorolják az emberkereskedelem megelőzéséről és az ellene folytatott küzdelemről, valamint az áldozatok védelméről szóló 2011/36/EU irányelvben elfogadott irányvonalak mentén a nők elleni erőszak formái közé. Az említett cikkben ugyanis azt javasolják, hogy a tagállamok fogadják el a szükséges intézkedéseket annak érdekében, hogy bűncselekménnyé nyilvánítsák a prostitúció révén történő kizsákmányolás vagy a szexuális kizsákmányolás más formáinak tárgyát képező szolgáltatások igénybevételét.

2.17. Az EGSZB úgy véli továbbá, hogy a 2011/36/EU irányelv 11. cikkében meghatározott intézkedéseket el kell különíteni a 2004/81/EK tanácsi irányelv ([5]) 6. cikkének (3) bekezdésében foglalt rendelkezésektől, amelyek szerint a gondolkodási idő nem keletkeztet tartózkodási jogot.

2.18. Úgy véli továbbá, hogy a lukratív célú üzletszerű terhességet és a reproduktív kizsákmányolást a nők elleni erőszak egyik formájaként fel kellett volna venni az (EU) 2024/1385 irányelvbe.

2.19. Az EGSZB úgy véli, hogy prioritásként kell kezelni és sürgős feladatnak kell tekinteni az áldozatok segítő szolgálatokhoz való irányítását azon túl, hogy ezt ingyenesen, időben és összehangoltan kell biztosítani. Fontos, hogy a segítő szolgáltatások létrehozzanak egy „alapcsomagot”, és hogy az áldozatok támogatását olyan speciális területnek tekintsék, amellyel kapcsolatban fokozni kell a tudatosság növelését és a nyomon követést.

2.20. Az EGSZB rámutat, hogy a valamennyi bűncselekmény áldozatait megillető jogok védelmét célzó általános uniós keret – beleértve az áldozatok jogairól szóló uniós stratégiát (2020–2025) és az áldozatok jogairól szóló irányelv felülvizsgálatára irányuló javaslatot is – horizontális és a bűncselekmények valamennyi áldozatára kiterjed, hangsúlyozva annak fontosságát, hogy a bűncselekmények áldozatai számára olyan átfogó jogokat, támogatást és szolgáltatásokat biztosítsanak, amelyek figyelembe veszik az érintett áldozatok sokféleségét.

2.21. A támogatáshoz és védelemhez való jogra vonatkozó rendelkezéseknek az áldozatok egyéni szükségletein kell alapulniuk, előírva a hatóságok számára annak biztosítását, hogy az egyéni értékelések során vegyék figyelembe az áldozatok személyes jellemzőit, a biológiai és a társadalmi nemet is beleértve ([6]). Az áldozatok jogairól szóló irányelv értelmében a nők elleni erőszak és a kapcsolati erőszak áldozatai kiszolgáltatott áldozatoknak minősülnek, akiknek szakszolgálati támogatásra és védelmi intézkedésekre van szükségük, ideértve a kiszolgáltatott áldozatok számára a szükséges ideig nyújtott ingyenes pszichológiai támogatást is.

([4]) Hughes K, Bellis MA, Jones L, Wood S, Bates G, Eckley L, McCoy E, Mikton C, Shakespeare T, Officer A. Prevalence and risk of violence against adults with disabilities: a systematic review and meta-analysis of observational studies. Lancet. 2012 Apr 28;379(9826):1621-9. doi: 10.1016/S0140-6736(11)61851-5. Epub 2012 Feb 28. PMID: 22377290.

([5]) A Tanács 2004/81/EK irányelve (2004. április 29.) *a harmadik országok emberkereskedelem áldozatává vált vagy az illegális bevándorlás megkönnyítésére irányuló cselekményektől érintett, a hatáskörrel rendelkező hatóságokkal együttműködő állampolgárai részére kiállított tartózkodási engedélyről* (HL L 261., 2004.8.6., 19. o.).

([6]) HL C, C/2024/1592, 2024.3.5., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/1592/oj.

2.22. Az EGSZB üdvözli a szakemberek képzésére és tájékoztatására vonatkozó rendelkezéseket, amelyekkel az irányelv 36. cikke részletesen foglalkozik. Az EGSZB már korábban is szorgalmazta, hogy a nemi alapú erőszak áldozatainak tájékoztatása, kommunikációja és támogatása az áldozatok igényei alapján történjen, megkönnyítve ezzel az ilyen bűncselekmények bejelentését és hatékony üldözését ([7]).

2.23. Az EGSZB aggodalmát fejezi ki az általános szolgáltatások (például a fizikai és mentális egészségügyi szolgáltatások) és a nők elleni erőszakkal foglalkozó szakszolgálatok közötti koordináció hiánya miatt. Az ágazatközi együttműködés döntő jelentőséggel bír a szakosodott áldozatsegítő szolgálatok, a szociális ellátási szolgáltatások, a fizikai és mentális egészségügyi ágazatok, a bűnüldözés és az igazságszolgáltatás között.

2.24. Az EGSZB megjegyzi, hogy az egészségügyi szolgáltatásokat, köztük a mentális egészségügyi ellátást, valamint a szexuális és reproduktív egészségügyi szolgáltatásokat fel kellett volna venni az (EU) 2024/1385 irányelvben szereplő, az áldozatoknak nyújtott alapvető segítő szolgáltatások jegyzékébe. Sürgeti az összes uniós tagállamot, hogy szüntessenek meg minden akadályt a sürgősségi fogamzásgátláshoz való hozzáférés előtt, és biztosítsanak ingyenes, önkéntes terhességmegszakítást nemi erőszak után.

2.25. Tekintettel az oktatásnak a nemi szerepek és sztereotípiák kialakításában játszott szerepére, az oktatás minden szakaszában nagyobb hangsúlyt kell helyezni annak megelőző szerepére, ideértve a szexuális nevelést is. Emellett az intézményi együttműködésbe kifejezetten be kell vonni az oktatási közösséget, a különböző civil társadalmi szervezeteket (különösen az emberi jogi és feminista szervezeteket), a szociális partnereket és az érintett közösségeket. Az oktatásnak és a reproduktív egészséggel kapcsolatos hozzáférhető információknak célzottnak kell lenniük, valamint a nők és lányok sajátos igényeihez kell igazodniuk, többek között könnyen olvasható és könnyen érthető formátumban kell rendelkezésre állniuk, hogy elérjék a különböző kulturális és társadalmi háttérrel rendelkező, a különböző fogyatékossággal élő, az írástudatlan és más kiszolgáltatott csoportokhoz tartozó nőket és lányokat ([8]).

2.26. A média fontos szerepet játszik a nemi alapú erőszakkal kapcsolatos káros narratívákat megerősítő vagy megcáfoló információk megosztásában, hozzájárulva a nemi alapú erőszakra adott társadalmi válaszokhoz és befolyásolva azokat. Ezért a nemi alapú erőszakkal kapcsolatos tudósításaik során a szakmaiság és az etika elveit kell követniük ([9]).

2.27. Az EGSZB úgy véli, hogy a szexuális és reproduktív egészséghez és jogokhoz való hozzáférés előtt álló akadályok a nők elleni erőszak sajátos formáját jelentik, ezért azokra ekként kell tekinteni, csakúgy, mint a nőgyógyászati és szülészeti erőszak esetében.

2.28. Az EGSZB aggodalommal jegyzi meg, hogy a terhesség szabad és biztonságos, önkéntes megszakítására vonatkozó jelenlegi korlátozásokat és a nők által – különösen a klinikák közelében – elszenvedett zaklatást nem tekintik a nők elleni erőszak konkrét formáinak. A nők saját szexualitásukkal és reprodukciójukkal kapcsolatos jogainak biztosítaniuk kell számukra a terhességük önkéntes megszakításáról való szabad döntéshez való jogot, valamint az abortuszhoz való jogot. A fundamentalista és szélsőjobboldali csoportok szisztematikus támadásai miatt az EGSZB szükségesnek tartja, hogy a tagállamok jogi intézkedéseket hozzanak, amelyek nemcsak ezt a jogot, hanem annak szabad gyakorlását is garantálják.

2.29. Az EGSZB továbbá aggodalommal veszi tudomásul, hogy a nők elleni erőszak áldozatainak árvái számára nem biztosított, hogy a szabadság és az egyenlőség feltételei mellett teljes életet élhessenek.

2.30. Az EGSZB arra kéri a mentális egészségügyi szolgáltatókat, hogy mozdítsák elő a gyógyulást és a jóllét megteremtését biztosító lehetőségeket, és garantálják a nemi alapú és szexuális erőszak túlélőinek biztonságát. Minden mentálhigiénés szakembernek jól kell ismernie a nők elleni erőszak különböző formáinak nemi szempontjait és dinamikáját, különösen a kapcsolati erőszak, a szexuális erőszak és a párkapcsolati erőszak jellegzetességeit, azok mentális egészségre gyakorolt hatását, továbbá az erőszak, a mentális egészség és az elnyomás más formái – köztük a rasszizmus, a transzfóbia, a fogyatékossággal élőkkel szembeni megkülönböztetés és előítéletesség, valamint a szegénység – kapcsolódási pontjait.

([7]) HL C 443., 2022.11.22., 93. o., 3.22. pont és HL C, C/2024/1592, 2024.3.5., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/1592/oj.
([8]) HL C 443., 2022.11.22., 93. o.
([9]) Reporting on violence against women and girls: a handbook for journalists (https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000371524).

2.31. A mentális egészségügyi ellátás, szolgáltatások és támogatás elmulasztása az erőszak áldozatául esett nők esetében – akik az ilyen erőszakból eredő traumák miatt mindig súlyos mentális egészségügyi következményektől szenvednek – súlyos emberi jogi jogsértésnek minősül. Ezen túlmenően az emberi jogaik megsértését jelentené az is, ha nem férnének hozzá olyan lehetőségekhez, amelyek segíthetnék őket életük újjáépítésében, ideértve a megfelelő életszínvonalhoz és szociális védelemhez, a rehabilitációhoz és a habilitációhoz, a munkához és a foglalkoztatáshoz, valamint a jogi igazságszolgáltatáshoz való hozzáférést.

2.32. Az EGSZB-t mély aggodalommal töltik el azok a nézetek, amelyek tagadják, hogy a nők és lányok elleni erőszak a nemük miatt elkövetett erőszak sajátos formája lenne, és amelyek patriarchális álláspontot képviselnek, különösen a fundamentalista vallási csoportok részéről. Ugyancsak aggodalomra ad okot a szélsőjobboldal tevékenysége, amely támadja a nők és férfiak közötti egyenlőség célkitűzését, és tagadja a nőket és lányokat sújtó strukturális erőszakot és megkülönböztetést, aláásva ezzel az EUMSZ 2. cikkében foglalt értékeket és elveket.

3. **Részletes megjegyzések**

3.1. E saját kezdeményezésű vélemény előkészítése során két országlátogatásra került sor a nemi alapú erőszak és a kapcsolati erőszak áldozatainak védelmét célzó meglévő és jövőbeli jogszabályok különböző nemzeti nézőpontjainak és végrehajtásának elemzése céljából. A két felkeresett ország Litvánia és Spanyolország volt. Az országlátogatások főbb megállapításainak összefoglalása és a különböző civil társadalmi szervezetek és szociális partnerek, valamint az illetékes nemzeti hatóságok e témával kapcsolatos észrevételei az 1. mellékletben találhatók ([10]).

Brüsszel, 2025. február 26.

az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság
elnöke
Oliver RÖPKE

([10]) https://www.eesc.europa.eu/en/our-work/opinions-information-reports/opinions/violence-against-women-human-rights-issue-state-play-measures-across-eu.